

Νοέμβριος 2014

## Ευρωπαϊκή Διαταγή Δέσμευσης τραπεζικών λογαριασμών προς διευκόλυνση της διασυννοριακής εισπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις

Στις 27 Ιουνίου 2014 δημοσιεύθηκε ο **Κανονισμός 655/2014** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15.05.2014 σχετικά με τη διαδικασία **Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης Λογαριασμού** προς διευκόλυνση της διασυννοριακής εισπραξης οφειλών σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Ο Κανονισμός αυτός προστίθεται στα ήδη υπάρχοντα εργαλεία για τη διευκόλυνση και αποτελεσματικότερη ικανοποίηση απαιτήσεων, που απορρέουν από διασυννοριακές διαφορές, όπως είναι η Ευρωπαϊκή Διαταγή Πληρωμής (Κανονισμός 1896/2006), η Ευρωπαϊκή Διαδικασία Μικροδιαφορών (Κανονισμός 861/2007) και ο Ευρωπαϊκός Εκτελεστός Τίτλος (Κανονισμός 805/2004).

Ειδικότερα, ο Κανονισμός έρχεται να καλύψει την ανάγκη βελτίωσης της αποτελεσματικότητας της εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θεσπίζοντας μια νέα ενωσιακή διαδικασία, που επιτρέπει, σε διασυννοριακές υποθέσεις, τη δέσμευση χρηματικών ποσών σε τραπεζικούς λογαριασμούς με γρήγορο και αποτελεσματικό τρόπο.

Ειδικότερα, ένας δανειστής μπορεί να επιτύχει την έκδοση Ευρωπαϊκής Διαταγής Δέσμευσης λογαριασμού, η οποία αποτελεί ένα ασφαλιστικό μέτρο, που εμποδίζει την απόσυρση ή μεταφορά ποσών, τα οποία έχει καταθέσει ο οφειλέτης σε τραπεζικό λογαριασμό, που διατηρεί σε ένα κράτος μέλος, εάν, χωρίς το μέτρο αυτό, υπάρχει κίνδυνος να εμποδιστεί ή να καταστεί πολύ δυσκολότερη η εκτέλεση της απαίτησής του κατά του οφειλέτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού, ο Κανονισμός εφαρμόζεται σε χρηματικές απαιτήσεις αστικής και εμπορικής φύσης, σε διασυννοριακές υποθέσεις, ενώ από το πεδίο εφαρμογής του εξαιρούνται απαιτήσεις, που πηγάζουν από τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, από κληρονομική διαδοχή, από απαιτήσεις κατά οφειλέτη έναντι του οποίου έχουν κινηθεί διαδικασίες πτώχευσης, από κοινωνική ασφάλιση και διατησία. Σε ό,τι αφορά τον διασυννοριακό χαρακτήρα της διαφοράς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (άρθρο 3), ως τέτοια θεωρείται η διαφορά, όταν ο τραπεζικός λογαριασμός, που πρέπει να δεσμευτεί βάσει της διαταγής δέσμευσης τηρείται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος του δικαστηρίου, στο οποίο υποβλήθηκε η αίτηση της διαταγής δέσμευσης ή από το κράτος μέλος της κατοικίας του δανειστή.

Ο δανειστής μπορεί να ζητήσει την έκδοση διαταγής δέσμευσης: α) τόσο στο στάδιο πριν κινηθεί διαδικασία σε κράτος μέλος κατά του οφειλέτη ως προς την κύρια υπόθεση ή σε οποιοδήποτε στάδιο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας έως την έκδοση της απόφασης ή τη σύναψη δικαστικού συμβιβασμού, β) όσο και στάδιο, αφού επιτύχει την έκδοση δικαστικής απόφασης, τη σύναψη δικαστικού συμβιβασμού ή την κατάρτιση δημοσίου εγγράφου, που απαιτεί από τον οφειλέτη να

ικανοποιήσει την απαίτηση του δανειστή. Στην πρώτη από τις προαναφερόμενες περιπτώσεις, ο δανειστής θα πρέπει να προσκομίσει επαρκείς αποδείξεις, ώστε να πεισθεί το Δικαστήριο ότι υπάρχουν πιθανότητες να κριθεί βάσιμη η αγωγή του κατά του οφειλέτη για την κύρια υπόθεση. Επιπλέον, στην προαναφερόμενη περίπτωση, ο δανειστής πρέπει να κινήσει την κύρια διαδικασία και να ενημερώσει σχετικά το Δικαστήριο, που έχει επιληφθεί της διαταγής δέσμευσης, εντός 30 ημερών από την ημερομηνία κατάθεσης της διαταγής δέσμευσης ή εντός 14 ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της διαταγής δέσμευσης, άλλως η διαταγή δέσμευσης ανακαλείται ή παύει να ισχύει.

Προκειμένου η διαταγή δέσμευσης να διασφαλίσει το στοιχείο του αιφνιδιασμού και να αποτελέσει χρήσιμο εργαλείο για τους δανειστές, που επιδιώκουν την ικανοποίηση απαιτήσεων από οφειλέτη σε διασυννοριακές υποθέσεις, ο τελευταίος δεν ενημερώνεται για την αίτηση του δανειστή, ούτε καλείται σε ακρόαση πριν την έκδοση της διαταγής, ούτε ειδοποιείται για τη διαταγή πριν την εκτέλεση. Προς το σκοπό αποφυγής καταχρήσεων και προστασίας του οφειλέτη, η έλλειψη ακρόασης αντισταθμίζεται από την ευχέρεια του δικαστή να ζητά από το δανειστή την παροχή εγγύησης ότι ο οφειλέτης μπορεί να αποζημιωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο για οποιαδήποτε ζημία υποστεί λόγω της διαταγής δέσμευσης. Γίνεται μνεία ότι η παροχή εγγύησης είναι υποχρεωτική, όταν ο δανειστής δεν έχει κινήσει την κύρια διαδικασία και μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να κρίνει ότι η παροχή της εγγύησης δεν ενδείκνυται υπό τις συγκεκριμένες περιστάσεις.

Για να ξεπεραστούν τα πρακτικά προβλήματα για την απόκτηση πληροφοριών, σχετικά με τα στοιχεία του τραπεζικού λογαριασμού των οφειλετών σε διασυννοριακό επίπεδο, ο Κανονισμός παρέχει στο δανειστή, που έχει επιτύχει σε κράτος μέλος εκτελεστή δικαστική απόφαση, δικαστικό συμβιβασμό ή δημόσιο έγγραφο, που αξιώνει από τον οφειλέτη να πληρώσει την απαίτηση του δανειστή και ο δανειστής έχει λόγους να πιστεύει ότι ο οφειλέτης τηρεί έναν ή περισσότερους λογαριασμούς σε τράπεζα συγκεκριμένου κράτους μέλους, αλλά δεν γνωρίζει, ούτε την επωνυμία, ούτε τον IBAN ή άλλο τραπεζικό αριθμό, να ζητήσει από το δικαστήριο, στο οποίο υποβάλλει την αίτηση για τη διαταγή δέσμευσης να καλέσει την αρχή πληροφόρησης του κράτους μέλους εκτέλεσης να λάβει τις πληροφορίες, που απαιτούνται για τον προσδιορισμό της τράπεζας.

Η απόφαση επί της αίτησης για διαταγή δέσμευσης εκδίδεται, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού, εντός της 10<sup>ης</sup> εργάσιμης ημέρας, αφότου ο δανειστής κατέθεσε την αίτηση, στην περίπτωση που ο δανειστής δεν έχει ακόμη στη διάθεσή του δικαστική απόφαση και εντός της 5<sup>ης</sup> ημέρας, στην περίπτωση που ο δανειστής έχει στη διάθεσή του δικαστική απόφαση.

Τα ποσά που δεσμεύονται βάσει της διαταγής δέσμευσης παραμένουν δεσμευμένα έως την ανάκληση της διαταγής ή ως την ολοκλήρωση της εκτέλεσης της διαταγής ή ως την έναρξη της ισχύος μέτρου για την εκτέλεση δικαστικής απόφασης, δικαστικού συμβιβασμού ή δημοσίου εγγράφου.

Οι διαταγές δέσμευσης, που εκδίδονται σε κράτος μέλος, σύμφωνα με τον Κανονισμό, αναγνωρίζονται στα λοιπά κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται άλλη ειδική διαδικασία και καθίστανται εκτελεστές στο άλλο κράτος μέλος, χωρίς να χρειάζεται κήρυξη εκτελεστότητας.

Κατόπιν τούτου, η διαταγή δέσμευσης εκτελείται, σύμφωνα με τις διαδικασίες, που ισχύουν για την εκτέλεση αντίστοιχων εθνικών διαταγών στο κράτος μέλος εκτέλεσης. Στο πλαίσιο αυτό, η τράπεζα, στην οποία απευθύνεται η διαταγή δέσμευσης την εκτελεί αμελλητί, αφού την παραλάβει και, ειδικότερα, δεσμεύει το οριζόμενο στη διαταγή ποσό, είτε μεριμνώντας να μην υπάρξει μεταφορά ή ανάληψή του από τους λογαριασμούς, που αναφέρονται στη διαταγή, είτε, εφόσον προβλέπεται από το εθνικό δίκαιο, μεταφέροντας το εν λόγω ποσό σε ειδικό λογαριασμό, που τηρείται για τους σκοπούς της δέσμευσης. Ακολούθως, εντός τριών ημερών από την εκτέλεση της διαταγής δέσμευσης, η τράπεζα εκδίδει δήλωση, στην οποία αναφέρεται εάν και σε ποια έκταση δεσμεύθηκαν τα ποσά των λογαριασμών. Στο σημείο αυτό λαμβάνει γνώση και ο οφειλέτης της σχετικής διαδικασίας, αφού στο στάδιο αυτό του επιδίδεται η διαταγή δέσμευσης, αντίγραφα όλων των εγγράφων που υπέβαλλε ο δανειστής στο Δικαστήριο για την έκδοση της διαταγής, καθώς και η δήλωση της τράπεζας.

Στα άρθρα 33 επ. του Κανονισμού προβλέπονται τα μέσα άμυνας του οφειλέτη κατά της διαταγής δέσμευσης και, ειδικότερα, οι λόγοι, για τους οποίους ο οφειλέτης έχει τη δυνατότητα να ζητήσει την ανάκληση της διαταγής δέσμευσης, ένδικα βοηθήματα του οφειλέτη κατά την εκτέλεση της διαταγής δέσμευσης, καθώς, επίσης, και άλλες δυνατότητες ενδίκων βοηθημάτων του οφειλέτη κατά του δανειστή.

Σύμφωνα με το άρθρο 54, ο Κανονισμός αρχίζει να ισχύει 20 ημέρες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και τίθεται σε εφαρμογή στις 18.01.2017, με εξαίρεση το άρθρο 50, το οποίο τίθεται σε εφαρμογή από την 18.07.2016.

Μαρία Βασταρούχα  
Δικηγόρος, LL.M  
Συνεταίρος  
NOMOS Δικηγορική Εταιρία  
mv@nomos.gr  
2310 263665

Το πλήρες αρχείο των Newsletters της NOMOS είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα μας.

Οι πληροφορίες που παρέχονται στο παραπάνω newsletter, δεν αποτελούν νομικές συμβουλές και δεν δημιουργούν, ούτε υποκρύπτουν σχέση δικηγόρου-πελάτη μεταξύ της εταιρίας μας και του παραλήπτη. Οι πληροφορίες είναι γενικές και έχουν αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Η εταιρία μας και ο/η συντάκτης του newsletter δεν φέρουν καμία ευθύνη για τη χρήση των παρεχομένων πληροφοριών από τον παραλήπτη. Εάν δεν επιθυμείτε να λαμβάνετε το newsletter, ενημερώστε μας με ηλεκτρονικό μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση [info@nomos.gr](mailto:info@nomos.gr)